

Rekrutteringsudfordringer for social- og sundhedspersonale i kommunerne

- Centrale nøgletal vedrørende social- og sundhedspersonale i kommunerne

FOA

KL

Indledning.....	2
Sammenfatning.....	3
Kapitel 1 Udvikling i antallet af social- og sundhedspersonale.....	5
1.1 Udvikling i antallet af social- og sundhedspersonale 2007-2017.....	6
1.2 De lukkede grupper.....	7
1.3 Udvikling i faglært arbejdsstyrke på social- og sundhedsområdet.....	8
1.4 Ikke-uddannet social- og sundhedspersonale.....	9
1.5 Øvrige grupper.....	10
1.6 Ansatte på særlige vilkår.....	10
1.7 Social- og sundhedspersonale fordelt på sektorer.....	11
1.8 Afgrensning og metode.....	11
Kapitel 2 Elevener.....	13
2.1 Elevener.....	14
2.2 Baggrundstæppe for elevudvikling 2007 til 2017.....	14
2.3 Elevbestand 2007-2017.....	15
2.4 Optag på social- og sundhedsuddannelserne 2013 – 2017.....	16
2.5 KL's dialog med kommunerne omkring dimensionering 2017.....	18
2.6 Frafald og gennemførelse.....	18
2.7 Optag på grundforløb 2017.....	19
2.8 Metode.....	19
Kapitel 3 Centrale nøgletal vedrørende social- og sundhedsområdet.....	20
3.1 Befolkningsfremskrivning.....	21
3.2 Status på aktuel rekrutteringssituation.....	21
3.3 Ledighed.....	24
3.4 Alderssammensætning for social- og sundhedspersonale.....	24
3.5 Sygefravær.....	25
3.6 Beskæftigelsesgrad.....	26

Indledning

KL og FOA konstaterer, at der er aktuelle rekrutteringsudfordringer for social- og sundhedspersonale i kommunerne.

Samtidig sker der markante ændringer af social- og sundhedspersonalets arbejdsområde i kommunerne. Udviklingen af det nære sundhedsvæsen og en demografi under hastig forandring er blot to af en række udviklingstendenser, som påvirker og ændrer ældre- og sundhedsområdet i kommunerne.

KL og FOA beskriver med denne rapport en række centrale nøgletal, der hver især er en del af fortællingen omkring rekrutteringsudfordringerne i kommunerne.

KL og FOA har udarbejdet rapporten ud fra et ønske om at kvalificere kommende drøftelser omkring rekrutteringsudfordringer, således at videre drøftelser så vidt muligt understøttes af et faktisk grundlag og minimerer diskussioner omkring metodevalg, afgrænsninger af data, datakilder mv.

Der findes andre faktorer, der har betydning for efterspørgslen på social- og sundhedspersonale i kommunerne, f.eks. det offentlige forbrug, effektiviseringer, velfærdsteknologi, rehabilitering mv. Disse faktorer behandles ikke i rapporten.

Rapporten er inddelt i 3 kapitler. I kapitel 1 beskrives den aktuelle arbejdskraftssituation for social- og sundhedspersonalet i kommunerne samt udviklingen heri. Kapitel 2 beskriver situationen på elevområdet med udgangspunkt i de tilgængelige datakilder på området. I Kapitel 3 ses der på centrale nøgletal vedrørende social- og sundhedsområdet, herunder bl.a. demografi, ledighed, sygefravær, alderssammensætning og beskæftigelsesgrader.

Sammenfatning

Kommunerne er det store arbejdsmarked

- Fald i antallet af ansatte social- og sundhedspersonale i kommunerne på ca. 4.200 årsværk fra 2007-2017.
- Stigning i antallet af faglært social- og sundhedspersonale fra 2007-2017 på ca. 730 årsværk.
- Mellem 79 % og 82 af % social- og sundhedspersonalet er beskæftiget i kommunerne i perioden 2010-2017.
- Der er sket et mindre fald i andelen social- og sundhedspersonale på det regionale arbejdsmarked.
- Andelen af social- og sundhedspersonale beskæftigede i den private sektor har været stigende fra 2010-2017.

Flere social- og sundhedsassistenter og færre ufaglærte på det kommunale arbejdsmarked

- Stigning i antallet af social- og sundhedsassistenter på 67% fra 2007-2017.
- Antallet af social- og sundhedshjælpere har været stabilt/svagt faldende fra 2007-2017.
- De lukkede grupper er faldet med ca. 7.750 årsværk, hvilket svarer til et fald på 63% fra 2007-2017.
- De ikke-uddannede er faldet med ca. 4.930 årsværk, hvilket svarer til et fald på knap 50% fra 2007-2017.

Fald i antallet af elever

- Fra 2007-2013 steg antallet af elever i kommuner og regioner fra 10.689 til 13.559 elever, men er efterfølgende faldet til 9.199 elever i 2017.
- I kommunerne er antallet af elever faldet med 40 % fra august 2015 til august 2017. Antallet af social- og sundhedsassistentelever er steget med 58 %, hvorimod social- og sundhedshjælpere og vokselever er faldet med hhv. 60 % og 37 %.
- Udviklingen i elevtallene er bl.a. påvirket af en række ændringer på området i perioden 2007-2017, herunder trepartsaftale fra 2007-2015, erhvervsuddannelsesreform i 2015, ændring af social- og sundhedsuddannelserne i 2017, dimensioneringsaftale 2017-2018.
- Det samlede antal elever, der er optaget på grundforløb 2 i 2017, ligger under dimensioneringen for hovedforløbet i 2018.

Flere ældre de kommende år

- Frem mod 2040 vil der komme 259.000 flere 80+ årige borgere.
- Stigningen vil finde sted i hele landet.
- Stigningen vil være størst i årene 2022-2030, hvor antallet af 80+ årige stiger med ca. 16.000 personer per år.

Der er aktuelle rekrutteringsudfordringer for social- og sundhedsassistenter

- Social- og sundhedsassistenter er siden 2017 klassificeret som en gruppe med omfattende mangel på arbejdskraft ifølge Arbejdsmarkedsbalancen.
- 73 % af kommuner rapporterer om mangel eller stor mangel på arbejdskraft inden for ældreområdet, og 49 % rapporterer om mangel eller stor mangel på arbejdskraft inden for sundhedsområdet.

Mange vil forlade arbejdsmarkedet, og der er få ledige

- I 2017 er ledighedsprocenten for social- og sundhedspersonalet i opgørelsen på 1,8 %.
- 25 % af alle kommunalt ansatte og 30 % af ansatte inden for social- og sundhedspersonalet er 55+ år.

Højt sygefravær og mange på deltid

- Sygefraværet målt i dagsværk pr. årsværk er 16 for social- og sundhedspersonalet og 11,9 for alle kommunalt ansatte.
- Sygefraværet er ikke faldet siden 2012.
- 86 % af social- og sundhedspersonalet er ansat på deltid i maj 2017.
- Både for social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter er der sket en stigning i andelen på deltid siden 2007.

I

Kapitel 1 Udvikling i antallet af social- og sundhedspersonale

Sammenfatning: Flere social- og sundhedsassistenter og færre ufaglærte på det kommunale arbejdsmarked

- Samlet set er antallet af årsværk i kommunerne faldet med 4.197 årsværk fra 2007-2017. I samme periode er andelen af social- og sundhedsarbejde i det private vokset.
- Stigning i antallet af social- og sundhedsassistenter på 67% fra 2007-2017.
- Antallet af social- og sundhedshjælpere har været stabilt/svagt faldende.
- De lukkede grupper er faldet med 7.748 årsværk, hvilket svarer til et fald på 63%.
- De ikke-uddannede er faldet med 4.926 årsværk, hvilket svarer til et fald på knap 50%.

Samlede udvikling i antal social- og sundhedspersonale i kommunerne, 2007- 2017

Stilling	2007	2010	2013	2016	2017	Stigning 2007-2017	Ændring i årsværk
Social- og sundhedsassistenter	14.784	16.506	20.123	23.796	24.636	67 %	9.852
Social- og sundhedshjælpere	31.083	32.453	31.284	30.552	30.236	-3 %	-847
Lukkede grupper	12.316	9.487	6.929	4.995	4.567	-63 %	-7.748
Ikke-uddannede	10.106	9.029	5.248	4.637	5.180	-49 %	-4.926
Øvrige	1.235	1.380	887	737	707	-43 %	-528
I alt	69.524	68.855	64.471	64.717	65.327	-6 %	-4.197

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

Udvikling i antal faglært social- og sundhedspersonale i kommunerne, 2007- 2017

Stilling	2007	2010	2013	2016	2017	Stigning 2007-2017	Ændring i årsværk
Social- og sundhedsassistenter	14.784	16.506	20.123	23.796	24.636	67 %	9.852
Social- og sundhedshjælpere	31.083	32.453	31.284	30.552	30.236	-3 %	-847
Lukkede grupper	12.316	9.487	6.929	4.995	4.567	-63 %	-7.748
Øvrige	1.235	1.380	887	737	707	-43 %	-528
I alt	59.418	59.826	59.223	60.080	60.147	1 %	729

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

Udvikling i ikke-uddannet social- og sundhedspersonale i kommunerne, 2007- 2017

Stilling	2007	2010	2013	2016	2017	Stigning 2007-2017	Ændring i årsværk
Ikke-uddannede	10.106	9.029	5.248	4.637	5.180	-49%	-4.926

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

1.1 Udvikling i antallet af social- og sundhedspersonale 2007-2017

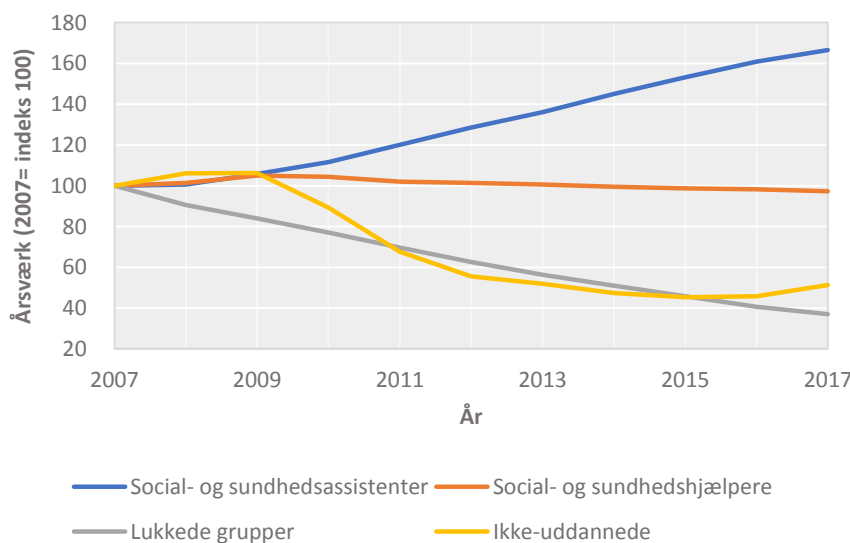
Social- og sundhedspersonalet består af flere forskellige medarbejdergrupper:

- Social- og sundhedsassistenter
- Social- og sundhedshjælpere
- Social- og sundhedspersonale uden en social- og sundhedsfaglig uddannelse (benævnt ikke-uddannede i det følgende)
- Lukkede grupper¹
- Elever
- Øvrige grupper²
- Ansatte på særlige vilkår

I dette kapitel fokuseres der på de grupper, der udgør hovedparten af de ordinært beskæftigede: social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter, lukkede grupper og ikke-uddannet social- og sundhedspersonale. I slutningen af kapitlet behandles kort de øvrige grupper indenfor Overenskomst for social- og sundhedspersonale samt ansatte på særlige vilkår. Elever vil blive behandlet selvstændigt i kapitel 2.

Figur 1.1 viser udviklingen i antallet af social- og sundhedspersonale. Der er i perioden fra 2007 til 2017 ansat flere social- og sundhedsassistenter, mens antallet af social- og sundhedshjælpere er stagneret, men med tendens mod et fald. Antallet af de lukkede grupper er faldet. Antallet af de ikke-uddannede er faldet fra 2007-2017, men der ses en stigning fra 2016-2017.

Figur 1.1 Udvikling i antal social- og sundhedspersonale, 2007-2017

Kilde: KRL, indeks 2007=100

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

Tabel 1.1 viser udviklingen i det samlede antal social- og sundhedspersonale i kommunerne. Kigger man på social- og sundhedspersonalet som en samlet gruppe, er der tale om et fald i

¹ "Lukkede grupper" er en betegnelse brugt om medarbejdere med en uddannelse, som ikke længere eksisterer, f.eks. hjemmehjælpere og sygehjælpere. Denne gruppe bliver behandlet senere i kapitlet. Se derudover oversigt over inddeling i bilagsmaterialet.

² Betegnelsen "øvrige" dækker over en række mindre stillingskategorier indenfor Overenskomst for social- og sundhedspersonale, bl.a. ledere i København og social- og sundhedsassistenter med gamle lønforløb. Se særskilt behandling senere i kapitlet samt oversigt over inddeling i bilagsmaterialet.

årsværk på 6 %. Her bemærkes det, at nedenstående udelukkende viser udviklingen i kommunerne, og derved ikke tegner billedet af den samlede udvikling for social- og sundhedspersonalet på hele arbejdsmarkedet. Se senere afsnit i kapitlet.

Tabel 1.1 Udvikling i antal social- og sundhedspersonale, 2007- 2017

Stilling	2007	2010	2013	2016	2017	Stigning 2007-2017	Ændring i årsværk
Social- og sundhedsassistenter	14.784	16.506	20.123	23.796	24.636	67 %	9.852
Social- og sundhedshjælpere	31.083	32.453	31.284	30.552	30.236	-3 %	-847
Lukkede grupper	12.316	9.487	6.929	4.995	4.567	-63 %	-7.748
Ikke-uddannede	10.106	9.029	5.248	4.637	5.180	-49 %	-4.926
Øvrige	1.235	1.380	887	737	707	-43 %	-528
I alt	69.524	68.855	64.471	64.717	65.327	-6 %	-4.197

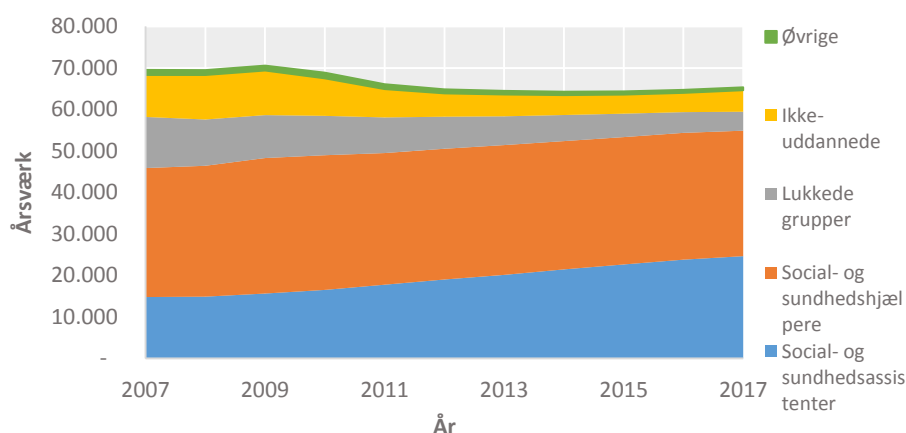
Kilde: KRL

Note 1: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

Der er i perioden fra 2007 til 2017 ansat 67 % flere social- og sundhedsassistenter, sådan at der nu er knap 25.000 årsværk i kommunerne. Samtidig er antallet af social- og sundhedshjælpere svagt faldende og ligger nu omkring 30.000 årsværk, mens antallet af ikke-uddannede og lukkede grupper er faldet henholdsvis 49 % og 63 %.

Figuren nedenfor viser forskydningerne i medarbejdergruppen på social- og sundhedsområdet over en 10-årig periode.

Figur 1.2 Udvikling i antal social- og sundhedspersonale, 2007- 2017

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

1.2 De lukkede grupper

”Lukkede grupper” er en betegnelse brugt om medarbejdere med en uddannelse, som ikke længere eksisterer. Når der tales om lukkede grupper i analysen, dækker begrebet således over hjemmehjælpere, sygehjælpere, plejehjemsassistenter og plejere. Der er således tale om lukkede overenskomstgrupper, som bliver mindre i takt med, at medarbejderne går på pension eller i øvrigt forlader det kommunale arbejdsmarked.

Udviklingen i de lukkede grupper kan også ses i forhold til antallet af social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter. Da de tidligere uddannelser lukkede, blev det faglige indhold inkluderet i de nye social- og sundhedsuddannelser.

1.3 Udvikling i faglært arbejdsstyrke på social- og sundhedsområdet

Indholdet i de tidligere uddannelser til sygehjælper, plejehjemsassistent og plejer blev inkluderet i uddannelsen til social- og sundhedsassistent. Medregnes disse lukkede grupper i antallet af social- og sundhedsassistenter, er der således tale om en stigning på 21% i forhold til de 67%, hvis man alene kigger på gruppen af social- og sundhedsassistenter.

Tabel 1.2 Udvikling social- og sundhedsassistenter og de "lukkede grupper", 2007-2017

Stilling	2007	2010	2013	2016	2017	Stigning 2007-2017
Social- og sundhedsassistenter	14.784	16.506	20.123	23.796	24.636	67%
Sygehjælpere	7.127	5.704	4.367	3.323	3.055	-57%
Plejehjemsassistenter	1.089	998	794	533	500	-54%
Plejere*	513	420	347	254	234	-54%
Social- og sundhedsassistenter og lukkede grupper i alt	23.513	23.628	25.632	27.907	28.424	21%

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

*Plejere er inkl. stillingskategorien "Plejere og sosu-assistenter, trin 26-30"

Den samme opgørelse kan laves for social- og sundhedshjælpere, da det faglige indhold i hjemmehjælperuddannelsen blev inkluderet i uddannelsen til social- og sundhedshjælper. Medregnes hjemmehjælpere i antallet af social- og sundhedshjælpere, er der tale om et fald på 11% mod 3% for social- og sundhedshjælpergruppen isoleret set.

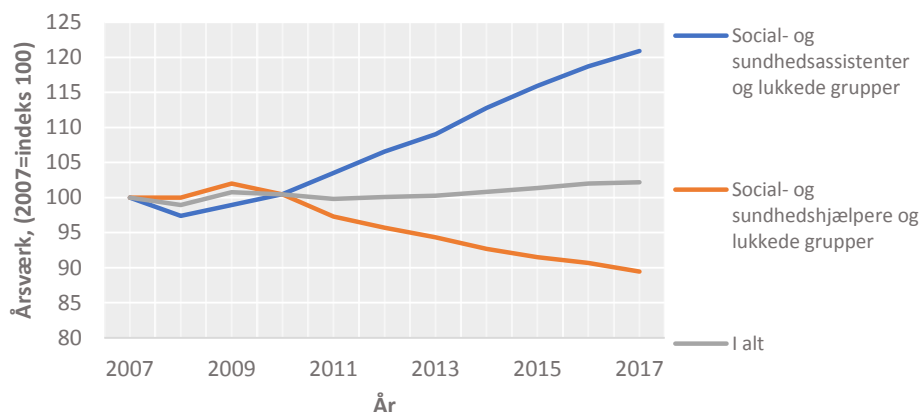
Tabel 1.3 Udvikling social- og sundhedshjælpere og de "lukkede grupper", 2007-2017

Stilling	2007	2010	2013	2016	2017	Stigning 2007-2017
Social- og sundhedshjælpere	31.083	32.453	31.284	30.552	30.236	-3%
Hjemmehjælpere	3.587	2.365	1.420	885	779	-78%
Social- og sundhedshjælpere og lukkede grupper i alt	34.670	34.818	32.704	31.437	31.015	-11%

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

Tabel 1.2 og tabel 1.3 er sammenholdt i figuren nedenfor. Her ses det, at når social- og sundhedshjælpere og assistenter sammenkædes med de lukkede grupper, er det samlede antal medarbejdere forholdsvis stabilt. Der ses dog forskydninger, hvor gruppen af social- og sundhedsassistenter og de lukkede grupper sammenlagt stiger, mens gruppen af social- og sundhedshjælpere og de lukkede grupper sammenlagt falder.

Figur 1.3 Udvikling i social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter inklusiv de lukkede grupper, 2007- 2017

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

1.4 Ikke-uddannet social- og sundhedspersonale

Rettes blikket mod de ikke-uddannede, observeres der et fald i antallet af ansatte i perioden fra 2007-2017 på 49%. Fra 2016 til 2017 ses dog en stigning i antal ikke-uddannede.

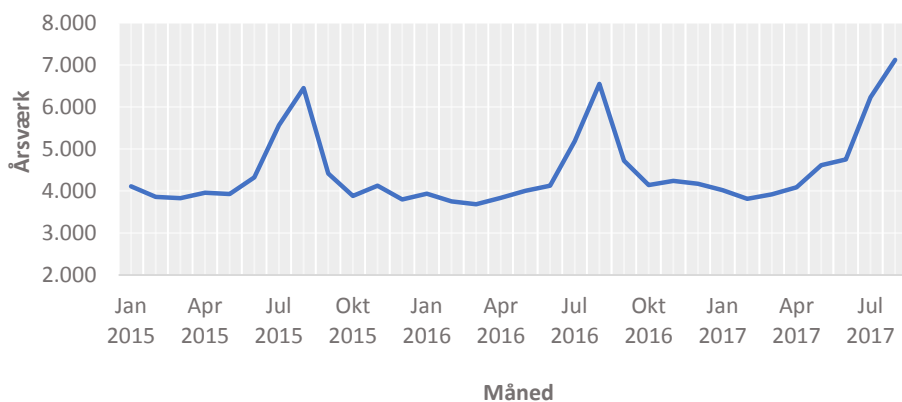
Tabel 1.4 Udvikling i ikke-uddannet social- og sundhedspersonale, 2007- 2017

Stilling	2007	2010	2013	2016	2017	Stigning 2007-2017	Ændring i årsværk
Ikke-uddannede	10.106	9.029	5.248	4.637	5.180	-49%	-4.926

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

Kategorien af ikke-uddannede består af flere typer af medarbejdere, herunder medarbejdere, som arbejder som ufaglærte og studerende. De studerende kan f.eks. være under uddannelse til social- og sundhedsassistent, social- og sundhedshjælper eller sygeplejerske og arbejde i bijob ved siden af studiet. En indikator på dette er sæsonudsvingene i antallet af ansatte, hvor der ses en forøgelse i antal ikke-uddannede i feriemånederne, jf. figur 1.4.

Figur 1.4 Sæsonudsving i antal ikke-uddannede

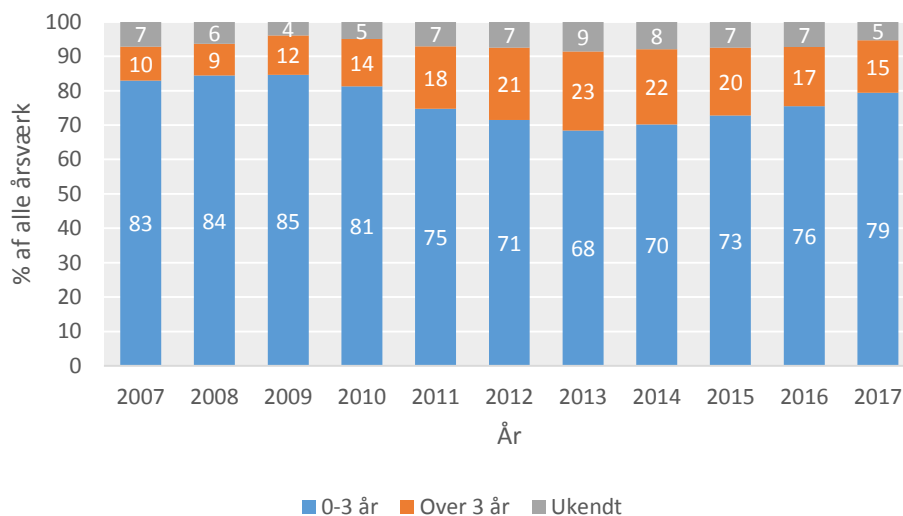
Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

Udover sæsonudsving kan det i personaleomsætningsstatistikken for ikke-uddannede ses, at en del af de ikke-uddannede enten er påbegyndt eller har fuldført en uddannelse efter 5 år. Størstedelen af de ikke-uddannede er afgået fra statistikken efter 5 år, hvilket betyder, at de ikke længere har et ansættelsesforhold indenfor det kommunale eller regionale område.

Figuren nedenfor viser udviklingen i andelen af ikke-uddannede med hhv. 0-3 års anciennitet og over 3 års anciennitet. Andelen af ikke-uddannede med 0-3 års anciennitet er steget fra 68 % i 2013 til 79 % i 2017, mens andelen med over 3 års anciennitet er faldet fra at udgøre 23 % i 2013 til 15 % i 2017. Andelen af årsværk med 0-3 års anciennitet udgør i perioden mellem 68% og 85% af de ikke-uddannede.

Figur 1.5 Anciennitetsfordeling, ikke-uddannet social- og sundhedspersonale, 2007-2017

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

1.5 Øvrige grupper

Gruppen af "øvrige" udgør en lille andel af det samlede antal medarbejdere indenfor social- og sundhedspersonalet svarende til ca. 1 % i 2017. Fra 2007 til 2017 er antallet af medarbejdere indenfor gruppen øvrige faldet fra 1.235 til 707 årsværk.

Gruppen af øvrige består af forskellige stillinger indenfor Overenskomst for social- og sundhedspersonale. En del af medarbejderne er ledere i Københavns Kommune, da Overenskomsten for ledere/mellemledere ansat i den kommunale ældreomsorg ikke dækker Københavns Kommune. I kategorien øvrige findes også sundhedsmedhjælpere, der er social- og sundhedsassistenter, der ikke har en sundhedsfaglig autorisation. Udover ovenstående findes en mindre restgruppe, hvor der bl.a. indgår social- og sundhedsassistenter, der følger gamle lønforløb.

I bilagsmaterialet findes en tabel over udviklingen i antallet af øvrige.

1.6 Ansatte på særlige vilkår

Nedenfor ses en oversigt over antallet af ansatte på særlige vilkår. Som det fremgår, er der sket et fald i ekstraordinært ansatte på 87 % fra august 2007 til august 2017. Der er ligeledes sket et fald i antallet af fleksjobbere på samlet set 30 % over perioden.

Tabel 1.5 Udvikling i antal ansatte på særlige vilkår, august 2007- august 2017

	Aug 2007	Aug 2010	Aug 2013	Aug 2016	Aug 2017	Stigning aug. 2007- aug. 2017
Fleksjob	1.885	2.094	1.693	1.378	1.310	-30%
Ekstraordinært ansatte	867	1.681	1.228	376	110	-87%
I alt	2.752	3.775	2.921	1.755	1.420	-48%

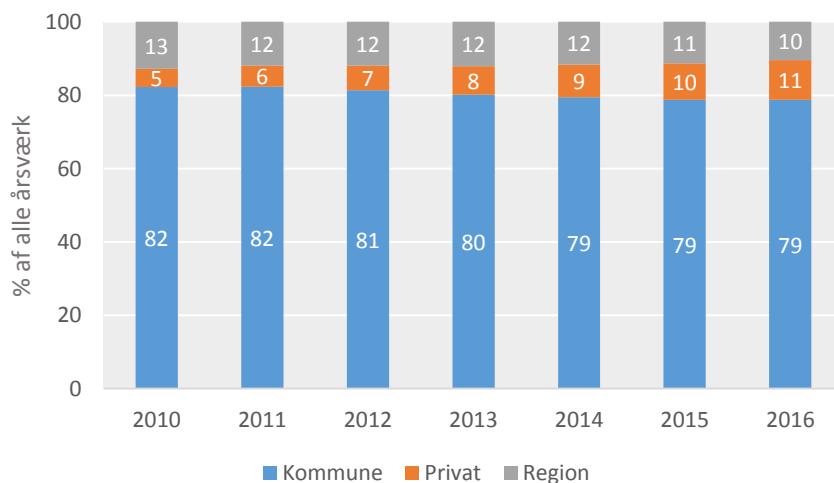
Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), ekskl. ekstraordinært ansatte, elever og fleksjob.

1.7 Social- og sundhedspersonale fordelt på sektorer

For at danne et samlet overblik i fordelingen af social- og sundhedsarbejde opgøres fordelingen af årsværk på tværs af sektorer i figur 1.6. I 2010 var 82 % af alle årsværk inden for social- og sundhedsarbejde i kommunalt regi, 13 % i regionalt regi, og 5 % i det private – jævnfør figur 1.6. Denne fordeling har udviklet sig mod en lavere andel i kommunalt (79 %) og regionalt (10 %) regi i 2016, mens andelen af social- og sundhedsarbejde inden for det private er mere end fordoblet (11%).

Figur 1.6 Andel social- og sundhedspersonale fordelt på sektorer

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik (BFL)

Note: Tallene for 2016 er foreløbige, da 4. kvartal udestår. Social- og sundhedspersonale er udvalgt ud fra DISCO-hovedgruppen "Social- og sundhedsarbejde" samt branchekoderne "Social- og sundhedsvæsen" og "Vikarbureauer".

I 2016 modtog 45,1 % af modtagerne af hjemmehjælp fra private leverandører udelukkende praktisk hjælp, 8,2 % modtog udelukkende personlig pleje og 31,2 % modtog begge dele (Danmarks Statistik, Statistikbanken AED012).

1.8 Afgrænsning og metode

Med mindre andet er benævnt er afgrænsningen i kapitel 1 foretaget med følgende kriterier:

- Arbejdsgiverområde: Kommunale områder
- Ansættelsesform: Overenskomstansatte, tjenestemænd
- Aflønningsform: Månedsløn og timeløn

Tabeller og figurer er således som udgangspunkt ekskl. elever, fleksjobbere og ekstraordinært ansatte. Tabeller og figurer betegner antal ansatte i fuldtidsbeskæftigede (årsværk) og er baseret på data fra KRL.

Årene er beregnet som gennemsnit af de fire kvartalsmåneder februar, maj, august og november, med mindre andet fremgår. 2017 er beregnet som et gennemsnit af de tre kvartalsmåneder februar, maj og august. Eftersom november måned generelt ligger en lavere end de øvrige tre kvartalsmåneder måneder ift. antal ansatte, vil det sandsynligvis betyde, at 2017-tallene i denne rapport er en smule for høje sammenlignet med de øvrige år. Dette er et metodisk valg, hvor et årsgennemsnit ud fra kvartalsmånederne gør det muligt at korrigere for de store sæsonudsving i antal ansatte, der ses på social- og sundhedsområdet. I bilagsmaterialet til rapporten findes data, hvor maj måned sammenlignes fra 2007-2017. Dette kan bruges som supplement til at undersøge udviklingen.

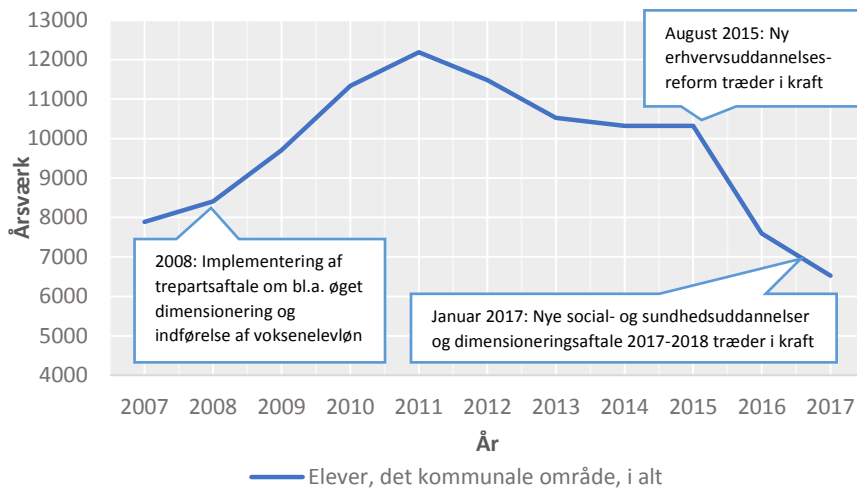
For de tabeller/figurer, hvor ikke alle år fremgår er følgende årstal er udvalgt: 2007, 2010, 2013, 2016 og 2017. Årene er valgt således, at hvert tredje år vises i tabellerne fra 2007-2016. For at anskueliggøre den seneste udvikling er også 2017 inkluderet i disse tabeller/figurer. De fuldstændige tabeller med alle årstal kan ses i rapportens bilagsmateriale.

Kapitel 2 Elever

Sammenfatning

- Kapitlet har til formål at danne det bedst kvalificerede billede af den aktuelle situation på elevområdet. Der er forskellige datakilder, som belyser elevområdet, hvorfor elevområdet med fordel kan belyses yderligere i fremtidige analyser.
- Fra 2007-2013 steg antallet af elever i kommuner og regioner fra 10.689 til 13.559 elever, men er efterfølgende faldet til 9.199 elever i 2017.
- I kommunerne er antallet af elever faldet 40 % fra august 2015 til august 2017. Antallet af social- og sundhedsassistentelever er steget med 58 %, hvorimod social- og sundhedshjælperelever og vokselevere er faldet med hhv. 60 % og 37 %.
- Udviklingen i elevtallene er bl.a. påvirket af en række ændringer på området i perioden 2007-2017, herunder trepartsaftale fra 2007-2015, erhvervsuddannelsesreform i 2015, ændring af social- og sundhedsuddannelserne i 2017 og dimensioneringsaftale 2017-2018.

Udvikling i antal elever, bestandstal, 2007-2017

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), elever, ekskl. overenskomstansatte, fleksjob, tjenstemænd, ekstraordinært ansatte.

2.1 Elever

Når omfanget af rekrutteringsudfordringen undersøges, er det relevant at se på tilgangen til arbejdsstyrken på social- og sundhedsområdet. Derfor beskriver kapitlet situationen på elevområdet med udgangspunkt i de tilgængelige datakilder vedrørende elever.

Der er særlige metodiske overvejelser omkring elevområdet. Disse behandles i slutningen af kapitlet. Men helt overordnet er der udvalgt følgende datakilder, der hver især siger noget forskelligt om udviklingen:

- KRL data om den aktuelle bestand af elever.
- Praktikstatistikken fra Undervisningsministeriets databank.
- Særkørsel fra Social- og sundhedsskolerne vedrørende indgåede uddannelsesaftaler oktober og november 2017.
- KL's forespørgsel til kommunerne vedrørende indgåede uddannelsesaftaler november 2017.

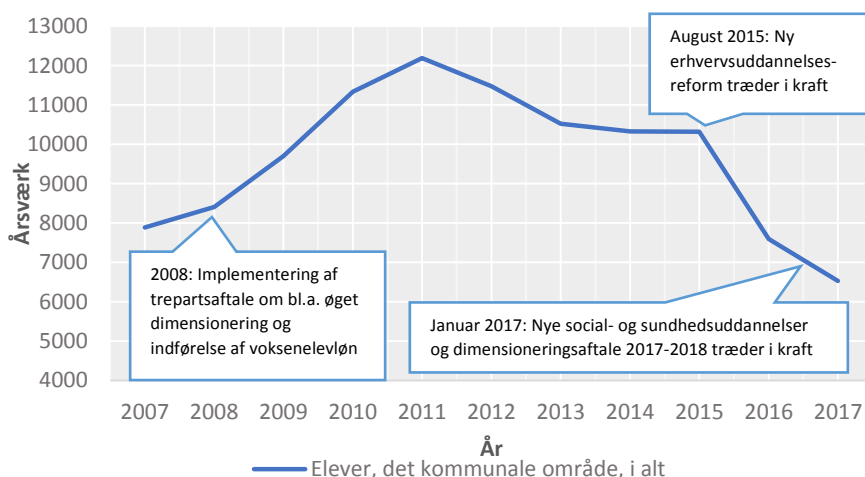
2.2 Baggrundstæppe for elevudvikling 2007 til 2017

Der er de seneste 10 år sket en række ændringer på elevområdet. Nedenfor er oplyst nogle af de forhold, der kan have haft en betydning for udviklingen i elevtallene i perioden:

- Trepartsaftale i 2007-2015, herunder indførelse af voksenelevløb ved overenskomstforhandlingerne 2008.
- Præmie/bonusordning i 2010/11.
- Erhvervsuddannelsesreform i 2015, herunder elementer som: Obligatorisk grundforløb, adgangskrav, nye overgangskrav fra grundforløb til hovedforløb, særlige regler for voksnes uddannelse.
- Reform af social- og sundhedsuddannelserne med ikrafttræden januar 2017.
- Dimensioneringsaftale 2017-2018.
- Udvikling af det nære sundhedsvæsen i kommunerne.

Figuren nedenfor viser den samlede udvikling i elevbestanden på det kommunale område, hvor der samtidig er markeret nogle af de strukturelle ændringer på området i perioden.

Figur 2.1 Udvikling i antal elever, bestandstal, 2007-2017

Kilde: KRL

Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), elever, ekskl. overenskomstansatte, fleksjob, tjenestemænd, ekstraordinært ansatte.

2.3 Elevbestand 2007-2017

I tabel 2.1 ses udviklingen af antallet af elever fra 2007 til 2017 på det kommunale og regionale arbejdsmarked. Data nedenfor viser bestandstal, hvilket er et udtryk for antallet af elever med et ansættelsesforhold i kommune eller region, dvs. elever med en uddannelsesaftale indenfor det kommunale eller regionale område. Bestandstallene for elever er baseret på KRL-data. Optag og frafald behandles senere i kapitlet.

Tabel 2.1 Udvikling i antal elever på det kommunale og regionale område, bestandstal 2007-2017

	2007	2010	2013	2016	2017
Elever på det kommunale område					
Hjælper-	5.037	4.531	4.482	3.464	2.303
Assistent-	1.185	984	1.093	1.039	1.413
Voksen-	1.666	5.818	4.949	3.092	2.808
I alt	7.888	11.333	10.524	7.595	6.525
Elever på det regionale område					
Assistent-	2.482	707	1.130	1.161	1.221
Voksen-	318	1.426	1.905	1.872	1.453
I alt	2.801	2.133	3.035	3.033	2.674
Elever på det kommunale og regionale område					
I alt	10.689	13.466	13.559	10.627	9.199

Kilde: KRL

Note 1: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), elever, ekskl. overenskomstansatte, fleksjob, tjenestemænd, ekstraordinært ansatte.

Note 2: Voksenelever er elever, der ved elevkontraktens indgåelse er fyldt 25 år og har 1 års relevant beskæftigelse. Det er ikke muligt at skelne i data, hvorvidt vokseneleverne læser til social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistenter.

Bestandstal for elever på det kommunale og det regionale område registreres som tre grupperinger ud fra KRL's lønklassificeringer: social- og sundhedsassistentelever, social- og sundhedshjælperelever og voksenelever³. Det er ikke muligt at skelne i data, hvorvidt vokseneleverne uddanner sig til social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistenter.

For alle elever ses en stigning i elevtallet fra 10.689 elever i 2007 til 13.559 elever i 2013, hvilket svarer til en stigning på 27 %. Fra 2013 til 2017 falder antallet af elever med 32 %. Her er det særligt antallet af elever i kommunerne, der er nedadgående.

³ Voksenelever er elever, der ved elevkontraktens indgåelse er fyldt 25 år og har 1 års relevant beskæftigelse. Se Overenskomst for social- og sundhedspersonale § 27. Herunder stk. 3 om kommunen/institutionens mulighed for at aflønne elever, som ikke opfylder betingelsen om 1 års relevant beskæftigelse, med voksenelevløøn.

Tabel 2.2 Udvikling i antal af elever på det kommunale og regionale område, bestandstal august 2015 - august 2017

Stilling	Aug. 2015	Nov. 2015	Feb. 2016	Maj 2016	Aug. 2016	Nov. 2016	Feb. 2017	Maj 2017	Aug. 2017	Aug. 2015- aug. 2017
Elever på det kommunale område										
Hjælper-	5.196	4.419	4.473	3.437	3.227	2.718	2.771	2.070	2.069	-60%
Assistent-	961	999	1.002	1.048	1.029	1.075	1.353	1.363	1.522	58%
Voksen-	4.177	3.697	3.585	3.163	2.785	2.835	3.004	2.808	2.613	-37%
I alt	10.334	9.115	9.060	7.648	7.042	6.628	7.129	6.241	6.205	-40%
Elever på det regionale område										
Assistent-	1.088	1.095	1.102	1.174	1.156	1.211	1.301	1.189	1.173	8%
Voksen-	2.025	2.018	2.016	1.955	1.778	1.740	1.711	1.468	1.179	-42%
I alt	3.113	3.113	3.118	3.129	2.934	2.950	3.012	2.658	2.353	-24%
Elever på det kommunale og regionale område										
I alt	13.447	12.228	12.178	10.777	9.976	9.578	10.141	8.898	8.557	-36%

Kilde: KRL

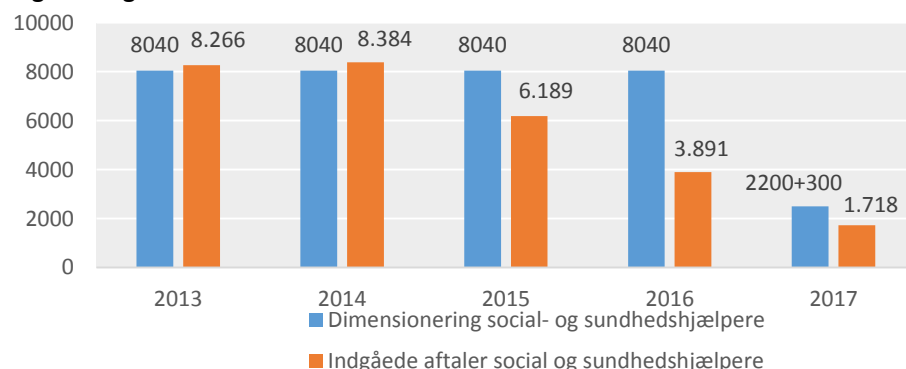
Note: Fuldtidsbeskæftigede (årsværk), elever, ekskl. overenskomstansatte, fleksjob, tjenestemænd, ekstraordinært ansatte.

På det kommunale område ses det, at antallet af elever i perioden fra august 2015 til august 2017 falder med 40 %. Her er antallet af vokselever (-37 %) og social- og sundhedshjælperelever (-60 %) aftagende, mens antallet af social- og sundhedsassistenter stiger fra 961 til 1.522, svarende til 58 %.

2.4 Optag på social- og sundhedsuddannelserne 2013 – 2017

Social- og sundhedsuddannelserne har fra deres oprettelse i 1991 været omfattet af en bestemmelse om dimensionering, hvilket forpligtede henholdsvis kommuner og de daværende amter og nu regionerne til at uddanne det nødvendige personale. Bestemmelsen om dimensionering blev i 2007 overført til Lov om erhvervsuddannelser § 43. Den seneste indgåede dimensioneringsaftale glæder for 2017-2018. Se evt. bilagsmateriale.

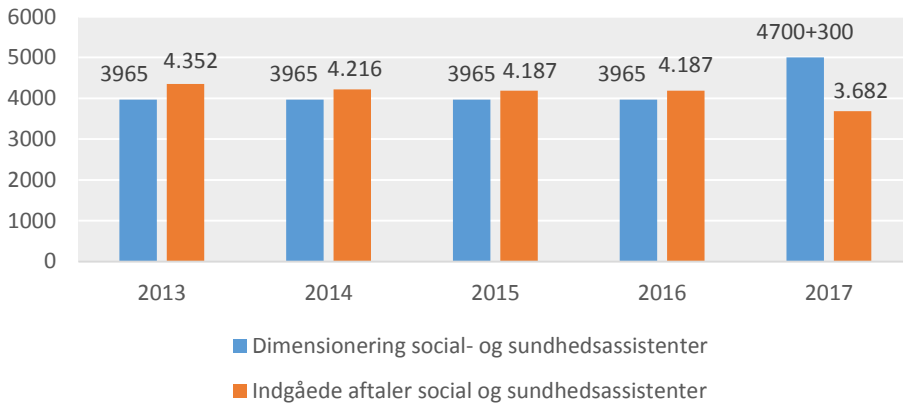
Optaget af elever set i forhold til dimensioneringen i 2013 – 2017 har været stabilt i de første år for derefter at falde, som det ses i nedenstående figurer 2.2, 2.3 og 2.4:

Figur 2.2 Dimensionering og indgåede uddannelsesaftaler for social- og sundhedshjælpere i regioner og kommuner

Kilde: UVM, databank 2017 og særkørsel i UDDATA i Danske Sosu-skoler for oktober og november 2017

Figur 2.2 viser, at antallet af indgåede uddannelsesaftaler for social- og sundhedshjælpere i kommuner og regioner er faldet fra 8.266 i 2013 til 1.718 i 2017. I samme periode er dimensioneringen ændret fra 8.040 elever i 2013 til 2.200+300 elever⁴ i 2017.

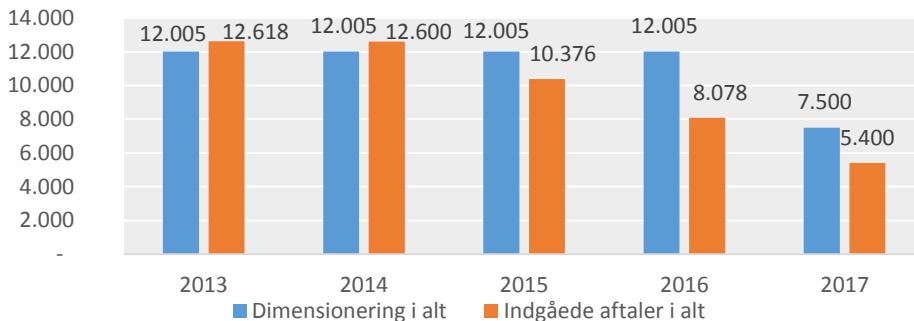
Figur 2.3 Dimensionering og indgåede uddannelsesaftaler for social- og sundhedsassistenter i regioner og kommuner

Kilde: UVM, databank 2017 og særkørsel i UDDATA i Danske Sosu-skoler for oktober og november 2017

Figur 2.3 viser, at antallet af indgåede uddannelsesaftaler for social- og sundhedsassistenter i kommuner og regioner er faldet fra 4.352 i 2013 til 3.682 i 2017. I samme periode er dimensioneringen ændret fra 3.965 elever i 2013 til 4.700 + 300 elever⁵ i 2017.

Figur 2.4 Dimensionering og indgåede uddannelsesaftaler på social- og sundhedsuddannelserne i alt

Kilde: UVM, databank 2017 og særkørsel i UDDATA i Danske Sosu-skoler for oktober og november 2017

Note til figur 2.2, 2.3, 2.4: Der er ikke valgt data fra før 2013, idet datakilderne er usikre. Data om indgåede aftaler i 2012 – 2016 er hentet fra Undervisningsministeriets databank om indgåede praktikaftaler. Tal for 2017 bygger på en særkørsel i Danske social- og sundhedsskoler som kombinerer de validerede tal fra Undervisningsministeriets databank med ikke-validerede data (UDDATA), som giver tal i realtid – dette for at få så aktuelle tal om muligt, dvs. tal for oktober og november 2017. Sidste optag i 2017 er primo november og er derfor indeholdt i tallene.

⁴ "På uddannelsen til social- og sundhedshjælper forpligter kommunerne sig til at tilvejebringe 2.200 praktikpladser pr. år. Herudover etablerer kommunerne en frivillig pulje på 300 praktikpladser pr. år, ligesom der igangsættes initiativer, jf. pkt. 7, med henblik på 200 praktikpladser pr. år hos de private arbejdsgivere." Dimensioneringsaftalen fra august 2016. Dimensioneringsaftalen er vedlagt i bilagsmaterialet.

⁵ "På uddannelsen til social- og sundhedsassistent udgør dimensioneringen samlet set 5.000 praktikpladser, hvoraf de 4.700 pladser fordeles mellem kommuner og regioner. De 300 pladser fordeles efter en fast nøgle på de fem regioner og kommunekontakttråd (KKR) og oprettes af de kommuner, der har behov for at supplere egen kvote." Dimensioneringsaftalen fra august 2016. Dimensioneringsaftalen er vedlagt i bilagsmaterialet.

Figur 2.4 viser, at det samlede antal uddannelsesaftaler for social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere i kommuner og regioner er faldet fra 12.618 i 2013 til 5.400 i 2017. I samme periode er dimensionering ændret fra 12.005 i 2013 til 6.900 + 600 i 2017.

Optaget af elever i perioden 2013 til 2017 viser, at kommuner og regioner i 2013 og 2014 samlet set indgik uddannelsesaftaler med flere elever end aftalt i dimensioneringen. Fra 2015 viser tallene fra Undervisningsministeriets databank, at der er indgået færre uddannelsesaftaler end dimensioneringen.

2.5 KL's dialog med kommunerne omkring dimensionering 2017

KL har spurgt kommunerne gennem KKR-systemet omkring den aktuelle status for dimensionering og indgåede uddannelsesaftaler for social- og sundhedsassistenter i kommunerne i 2017. Her har kommunerne svaret KL, at tre ud af fem KKR opfylder dimensioneringen for social- og sundhedsassistenter i 2017. I to KKR opfyldes dimensionering ikke, hvilket ifølge kommunerne skyldes manglende søgning til uddannelsen.

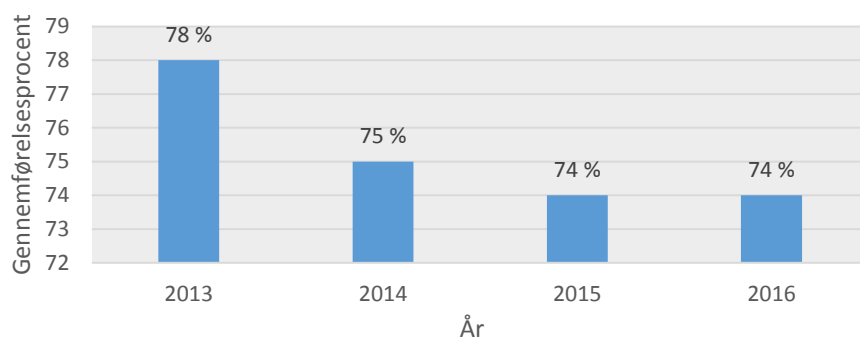
Kommunerne angiver endvidere, at kommunerne forventer et antal yderligere uddannelsesaftaler i 2017 (ca. 350 ekstra, som ikke pt. er registreret). Dette vil i givet fald samlet set medføre, at dimensioneringen nogenlunde opfyldes.

2.6 Frafald og gennemførelse

Der foreligger endnu ikke endeligt validerede tal for frafald på de nye uddannelser. Derfor vises her udviklingen i gennemførelsesprocenten for elever fra 2013-2016. Det er uvist, hvorvidt frafaldet vil ændres med de nye uddannelser. Da frafald har en betydning for, hvordan tilgangen til arbejdsstyrken på social- og sundhedsområdet vil udforme sig, er udviklingen i frafald et fremtidigt opmærksomhedspunkt for KL og FOA.

Fra 2013 til 2016 har gennemførelsesprocenten blandt de elever, der optages på social- og sundhedsuddannelserne ligget mellem 78 % og 74 %. Det er ikke muligt at udskille gennemførelsesprocenten på uddannelsen til hhv. social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent, idet Undervisningsministeriets statistik behandler uddannelserne under ét i denne periode.

Figur 2.5 Gennemførelsesprocent på social- og sundhedsuddannelserne -

Kilde: Undervisningsministeriets databank, 2017

Tallene viser faldende gennemførelsesprocent i 2015 og 2016 i forhold til 2013 og 2014.

2.7 Optag på grundforløb 2017

For at få en indikation af det fremtidige antal elever kan der ses på det aktuelle optag på grundforløb 2 i 2017.

Tabel 2.3 Optag på grundforløb 2 til social- og sundhedsuddannelserne 2017

	Optag på grundforløb 2
Grundforløb til social- og sundhedshjælper	Optaget 1795 elever
Grundforløb til social- og sundhedsassistent	Optaget 4887 elever

Kilde: UDDATA, social- og sundhedsskolernes indtastninger frem til og med november 2017

I ovenstående tabel ses det, at det samlede antal elever på grundforløb 2 i 2017 ligger under dimensioneringen for hovedforløbet i 2018. Der må endvidere forventes et frafald mellem grundforløb og hovedforløb, der imidlertid er ukendt for perioden efter ændringen af social- og sundhedsuddannelserne i 2017. For elever, der har påbegyndt uddannelsen før 2016, var frafaldet mellem hovedforløb og grundforløb på 50 %.

FOA og KL henleder opmærksomheden på, at optagstallene for 2017 ikke er endeligt validerede.

2.8 Metode

Der er en række metodiske problemstillinger og overvejelser forbundet med at opgøre elevtal. Dette kapitel bygger derfor på de tilgængelige datakilder, der skal ses som et forsøg på en samlet beskrivelse af ændringerne på området. De forskellige datakilder anvendes for at give det mest kvalificerede billede af, hvordan udviklingen på elevområdet ser ud over tid.

Nedenfor er oplyst en række af de faktorer, der gør det vanskeligt at fremvise entydige tal på elevområdet:

1. Der er flere datakilder til rådighed, der giver forskellig information omkring udviklingen i elevantal. Overordnet kan elevantal opgøres ud fra bestandstal, optag og frafald.
2. På elevområdet er der sket en række strukturelle ændringer, hvilket kan påvirke data (jf. ovenfor).
3. Da reformen af social- og sundhedsuddannelserne først er trådt i kraft pr. 1. januar 2017 findes der endnu ikke endeligt validerede og sammenlignelige tal fra før og efter reformen
4. Datakilderne for optag og frafald i 2017 er ikke endeligt validerede.
5. KL har gennem KKR-systemet været i dialog omkring antal indgåede uddannelsesaftaler for social- og sundhedsassistenter i 2017.

Kapitel 3 Centrale nøgletal vedrørende social- og sundhedsområdet

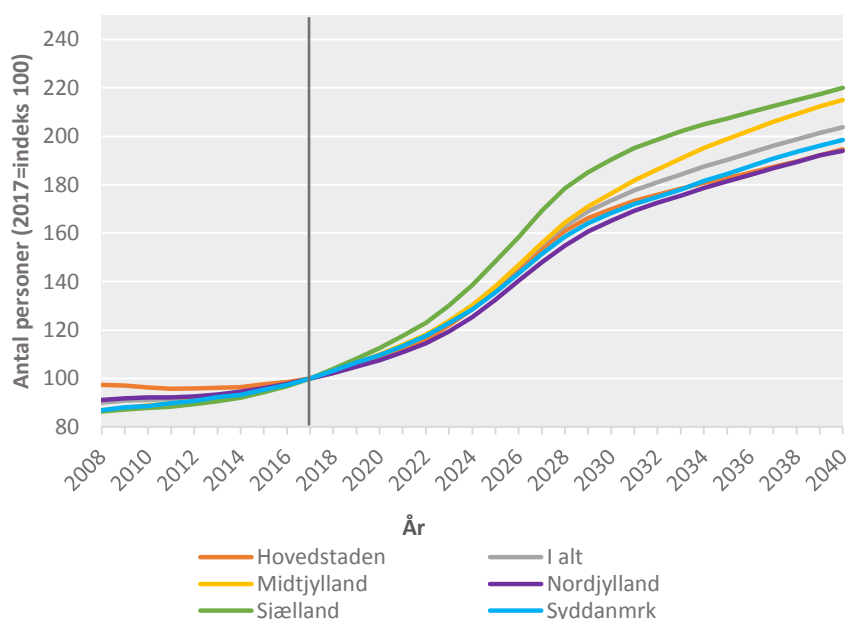
Sammenfatning:

- Frem mod 2040 vil der komme 259.000 flere 80+ årige borgere fordelt på hele landet
- Social- og sundhedsassistenter er siden 2017 klassificeret som en gruppe med omfattende mangel på arbejdskraft ifølge Arbejdsmarkedsbalancen.
- 73 % af kommuner rapporterer om mangel eller stor mangel på arbejdskraft inden for ældreområdet, og 49 % rapporterer om mangel eller stor mangel på arbejdskraft inden for sundhedsområdet.
- I 2017 er ledighedsprocenten for social- og sundhedspersonalet i opgørelsen på 1,8 %.
- 25 % af alle kommunalt ansatte og 30 % af ansatte inden for social- og sundhedsgrupper er 55+ år.
- Sygefraværet målt i dagsværk pr. årsværk er 16 for social- og sundhedsgrupper og 11,9 for alle kommunalt ansatte.
- 86 % af social- og sundhedspersonalet er ansat på deltid.

3.1 Befolkningsfremskrivning

Ifølge befolkningsfremskrivninger fra Danmarks Statistik vil antallet af borgere på 80+ år stige med 74 % eller knap 184.000 personer frem til 2030, og frem til 2040 vil stigningen være 104 % eller godt 259.000 personer – jævnfør figur 3.1. Stigningen i 80+ årige er overvejende jævnt fordelt på tværs af regioner, om end den er højest for kommuner i region Sjælland (120 % frem til 2040) og Midtjylland (115 % frem til 2040).

Figur 3.1 Forventet antal borgere på 80+ år, fordelt på regioner fra 2017 til 2040

Kilde: Danmarks Statistik

Den historiske stigning i antal 80+ årige har de sidste 9 år (2008-2017) været 11 % eller 24.678 personer og vil i de næste 9 år være 46,5 % eller 116.146 personer. Stigningen vil være størst i årene 2022-2030, hvor antallet af 80+ årige stiger med cirka 16.000 personer per år (ca. 150.000 personer i hele perioden).

3.2 Status på aktuel rekrutteringssituation

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) offentliggør hvert kvartal Arbejdsmarkedsbalancen, som indeholder en vurdering af rekrutteringssituationen opdelt på stillingskategorier og landsdele. Tallene er baseret på survey af cirka 15.000 virksomheder (heriblandt offentlige) angående forgæves rekrutteringer samt ledighedstal fra A-kasser. Arbejdsmarkedsbalancen for social og sundhedshjælpere og -assistenter fremgår af følgende figur 3.2 og 3.3.

Figur 3.2 Rekrutteringssituationen fordelt på landsdele, social- og sundhedsassistenter, 2007-2017

Social- og sundhedsassistent

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bornholm	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	4
Fyn	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	4
Hovedstaden	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	4
Nordjylland	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	4
Sjælland	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	4
Syddjylland	3	3	3	3	2	2	2	3	2	3	4
Vestjylland	3	3	3	3	2	2	2	3	2	3	4
Østjylland	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	4

Kilde: STAR, Arbejdsmarkedsbalancen

4 Omfattende mangel på arbejdskraft 2 Gode jobmuligheder
 3 Mangel på arbejdskraft 1 Mindre gode jobmuligheder

Figur 3.3 Rekrutteringssituationen fordelt på landsdele, social- og sundhedshjælper, 2007-2017

Social- og sundhedshjælper

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bornholm	3	3	3	3	2	2	2	3	2	2	1
Fyn	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
Hovedstaden	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	2
Nordjylland	3	3	3	2	2	2	2	3	2	2	2
Sjælland	3	3	3	3	2	2	2	3	2	2	2
Syddjylland	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
Vestjylland	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
Østjylland	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2

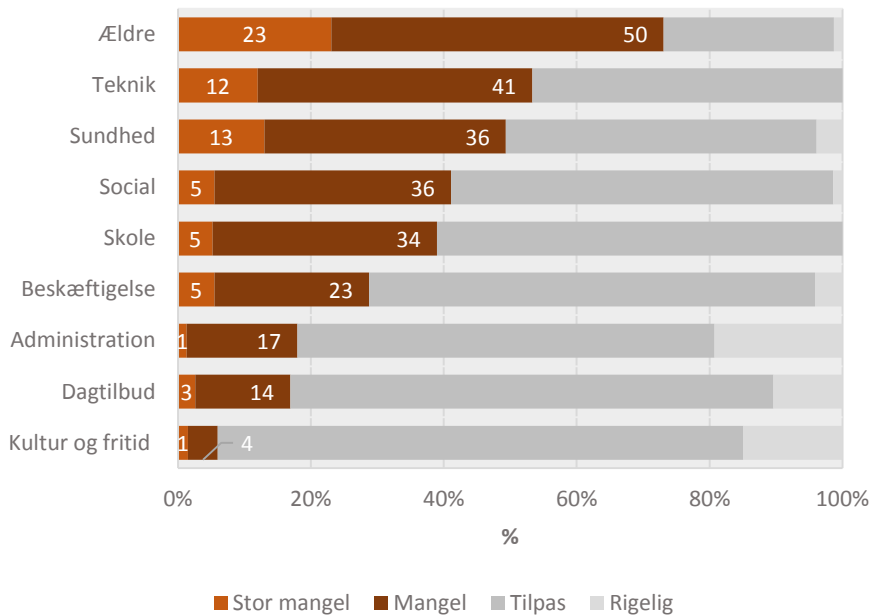
Kilde: STAR, Arbejdsmarkedsbalancen

4 Omfattende mangel på arbejdskraft 2 Gode jobmuligheder
 3 Mangel på arbejdskraft 1 Mindre gode jobmuligheder

For social- og sundhedsassistenter er rekrutteringssituationen forløbet fra mangel på arbejdskraft i 2007-2010 til balance i 2011-2014, og herefter en tiltagende sværere rekrutteringssituation med mangel på arbejdskraft 2014-2017 og hele 2017 har der været omfattende mangel på arbejdskraft. Arbejdsmarkedet for social- og sundhedshjælpere er gået fra en situation med mangel på arbejdskraft (2007-2010) til i dag, hvor udbud og efterspørgsel på social- og sundhedshjælper er i balance – jævnfør figur 3.2.

I august 2017 har KL gennemført en survey med besvarelse fra 79 kommunale HR-ansvarlige med henblik på at afdække den aktuelle rekrutteringssituation for kommunerne. I surveyen har KL bedt om en vurdering af, hvorvidt der er mangel på arbejdskraft inden for en række områder.

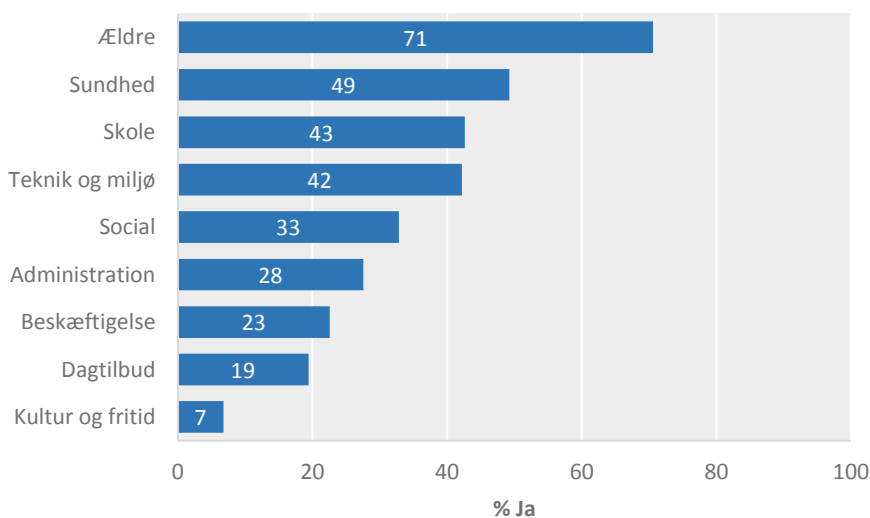
I surveyen vurderer 73 % af kommunerne, at de har mangel eller stor mangel på arbejdskraft inden for ældreområdet, og 49 % vurderer desuden mangel inden for sundhed – jævnfør figur 3.3. Den store mangel på sundhed- og ældre går dermed igen i både KL's eget survey af kommuner og i STAR's survey af det generelle arbejdsmarked.

Figur 3.4 Oplevelse af rekrutteringssituationen i kommunerne i august 2017

Kilde: Eget survey (besvaret af 79 ud af 98 kommuner)

Note: Mangel inden for ældre, teknik & miljø samt sundhed

Kommunerne har desuden vurderet, hvorvidt de oplever en sværere rekrutteringssituation i dag, inden for et bestemt område, sammenlignet med samme tid for tre år siden. Resultaterne viser, at det særligt er inden for ældreområdet (71 %) og sundhedsområdet (49 %) at mange kommuner oplever en sværere rekrutteringssituation i dag end tre år tidligere.

Figur 3.5 Andel af kommuner, som oplever en sværere rekrutteringssituation august 2017, sammenlignet med tre år tidligere

Kilde: Eget survey (besvaret af 79 ud af 98 kommuner)

Note: Især sværere at rekruttere indenfor ældre

3.3 Ledighed

Ledighedsprocenten var samlet set for personalegrupperne social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter og lukkede grupper 0,8 % i 2007, den steg til 3,4 % frem mod 2013, og er derefter faldet til 1,8 % i 2017 – jævnfør tabel 4.1.

Ledighedsprocenten blandt social- og sundhedsassistenter lå i 2007 på 0,6 %, steg til 2,5 % i 2013, og er derefter faldet til 1,3 % i 2017. For social- og sundhedshjælpere lå ledigheden i 2007 på 1,0 %, steg til 4,3 % i 2013, og er derefter faldet til 2,5 % i 2017. Blandt de ”lukkede grupper”, dvs. plejere, plejehjemsassistenter, sygehjælpere og hjemmehjælpere, var ledigheden i 2007 på 1,0 %, steg til 2,1 % i 2013, og er derefter faldet til 0,9 % i 2017.

Tabel 3.1 Ledighedsprocent september, FOA's a-kasse

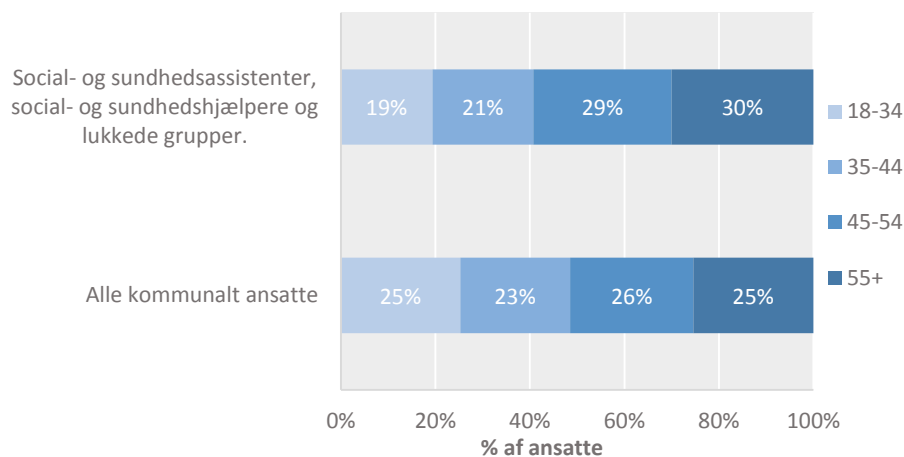
	2007	2010	2013	2016	2017
Social- og sundhedshjælper	1,0	2,8	4,3	3,7	2,5
Social- og sundhedsassistent	0,6	1,6	2,5	1,7	1,3
Lukkede grupper	1,0	1,6	2,1	1,4	0,9
I alt	0,8	2,2	3,4	2,6	1,8

Kilde: FOAs a-kasse. Ledighedsprocenten opgøres som antallet af dagpengemodtagere omregnet til fuld tid i forhold til antallet af a-kasemedlemmer. Lukkede grupper: Plejere, plejehjemsassistenter, sygehjælpere og hjemmehjælpere.

3.4 Alderssammensætning for social- og sundhedspersonale

24.454 personer eller 30 % af de ansatte inden for social- og sundhedsgrupper er i maj 2017 55+ år, mens 117.270 personer eller 25 % af alle kommunalt ansatte er 55+ år.

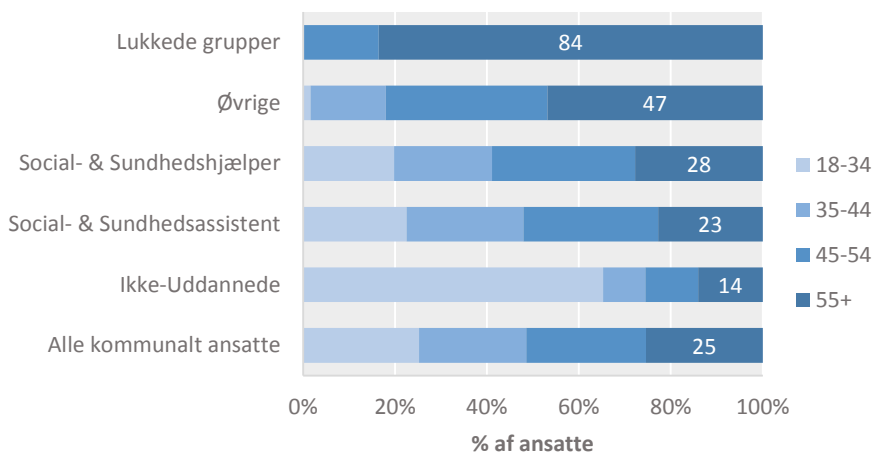
Figur 3.6 Aldersgrupper – Antal ansatte fordelt på alder og social- og sundhedsgruppe i maj 2017

Kilde: KRL (SIRKA).

Note: Opgjort for ordinært ansatte personer

Fordelingen af 55+ årige blandt social- og sundhedsgrupper er følgende: lukkede grupper (4.746 personer eller 84%), øvrige (576 personer eller 47 %), social- og sundhedshjælpere (10.750 personer eller 28 %), social- og sundhedsassistenter (6.800 personer eller 23 %), ikke-uddannede (1.582 personer eller 14 %) – jævnfør figur 3.7. Blandt alle kommunalt ansatte var 25 % 55+ år eller ældre i maj 2017.

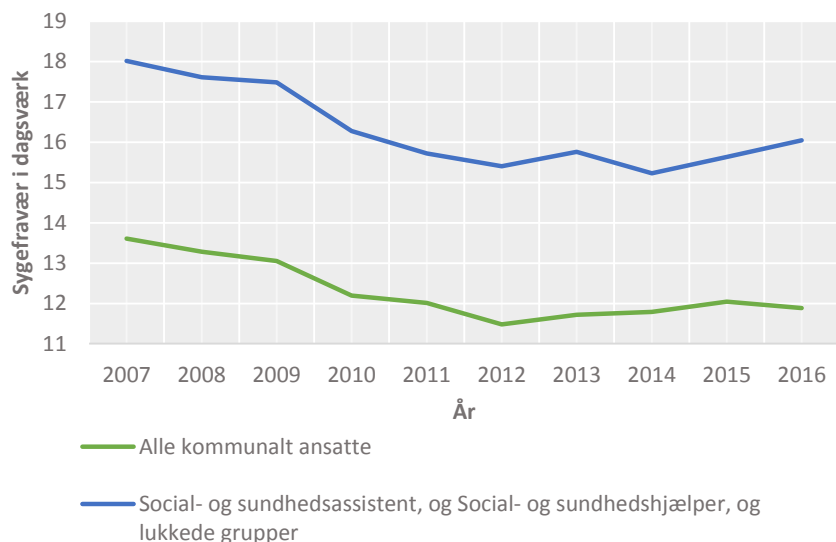
Figur 3.7 Aldersgrupper – antal ansatte fordelt på alder og social- og sundhedspersonale i maj 2017

Kilde: KRL (SIRKA).

Note: Opgjort for ordinært ansatte personer

3.5 Sygefravær

Sygefraværet for social og sundhedspersonalet ligger i 2016 på 16 dagsvæk pr. årsværk mens sygefraværet for alle kommunalt ansatte ligger på 11,9 dagsvæk pr. årsværk.

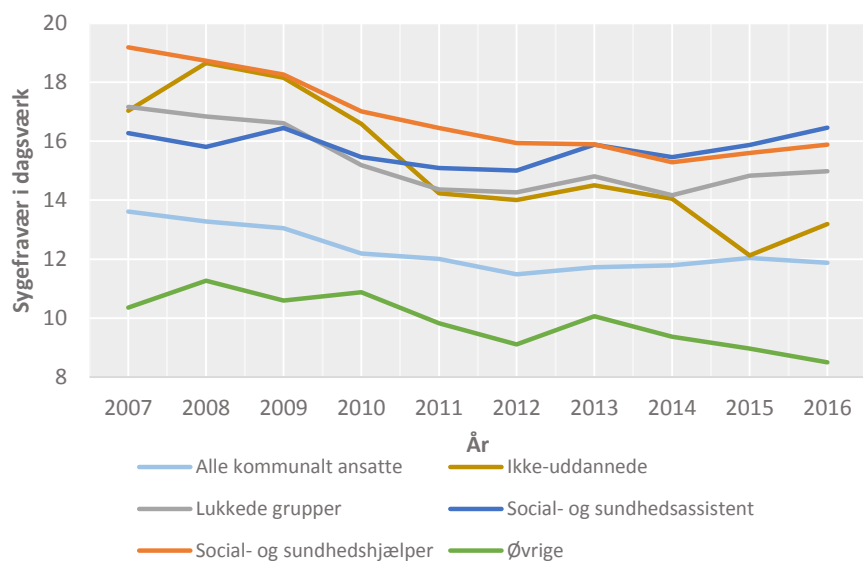
Figur 3.8 Social- og sundhedspersonalets sygefravær sammenlignet

Kilde: KRL.

Note: Ordinært ansatte

Bortset fra gruppen "øvrige", så er sygefraværet blandt alle grupper inden for social- og sundhedspersonale højere end den gennemsnitlige sygefravær i den kommunale sektor på 11,9 dagsvæk per årsværk i 2016 – jævnfør figur 3.8. I 2016 fordeler de enkelte grupper sig på sygefravær som følger: social- og sundhedsassistenter (16,5), social- og sundhedshjælpere (15,9), lukkede grupper (15), ikke-uddannede (13,2), øvrige (8,5).

Figur 3.9 Forskel på sygefravær for medarbejdergrupper

Kilde: KRL, Fraværstatistik.

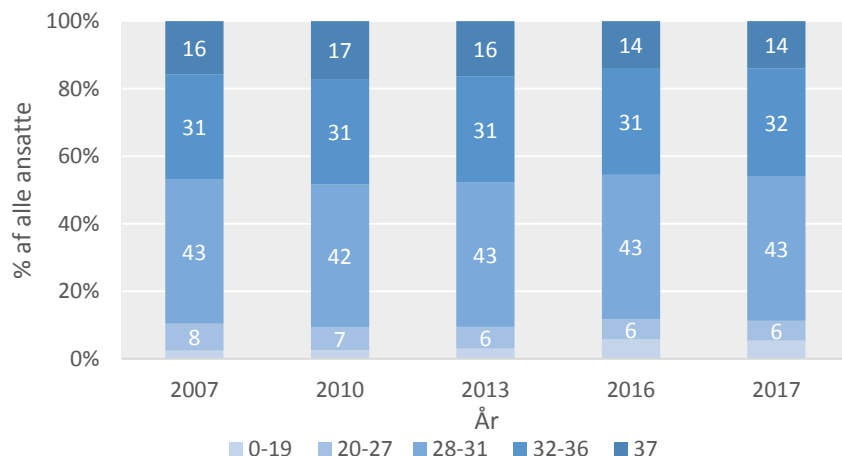
Note: Ordinært ansatte

3.6 Beskæftigelsesgrad

I dette afsnit følger en opgørelse af udviklingen i beskæftigelsesgrad inden for social- og sundhedsområdet fra 2007 til og med 2017. Analyserne er begrænset til månedslønnede da KRL ikke oplyser beskæftigelsesgrad fordelt på grupper for timelønnede.

For social- og sundhedspersonalet som en samlet gruppe har andelen af beskæftigede på fuld tid udviklet sig fra 16 % i 2007 til 14 % i 2017 – jævnfør figur 3.10. Det vil sige, at andelen på deltid er vokset fra 84 % i 2007 til 86 % i 2017.

Figur 3.10 Beskæftigelsesgrad for social- og sundhedspersonale fra 2007 til 2017

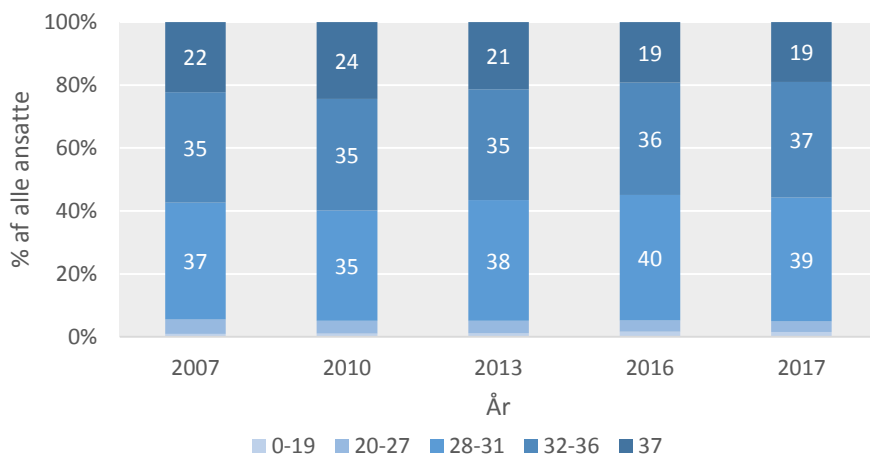

Kilde: KRL (SIRKA).

Note: Begrænset til ordinært ansatte månedslønnede i maj.

For social- og sundhedsassistenter har andelen af beskæftigede på fuld tid udviklet sig fra 22 % i 2007 til 19 % i 2017 – jævnfør figur 3.11. det vil sige, at andelen på deltid er vokset fra 78% i 2007 til 81 % i 2017.

Figur 3.11 Beskæftigelsesgrad for social- og sundhedsassistenter fra 2007 til 2017

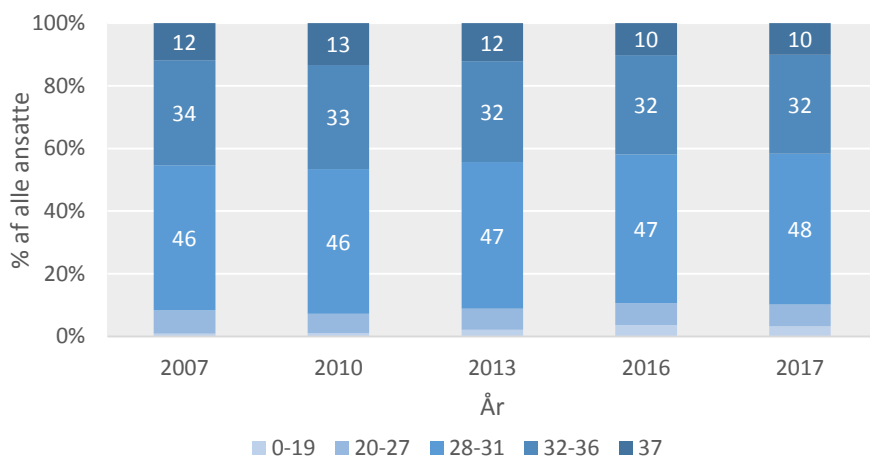

Kilde: KRL (SIRKA).

Note: Begrænset til ordinært ansatte månedslønnede i maj.

For social- og sundhedshjælpere har andelen af beskæftigede på fuld tid udviklet sig fra 12 % i 2007 til 10 % i 2017 – jævnfør figur 3.12. Det vil sige, at andelen på deltid er vokset fra 88 % i 2007 til 90 % i 2017.

Figur 3.12 Beskæftigelsesgrad for social- og sundhedshjælpere fra 2007 til 2017

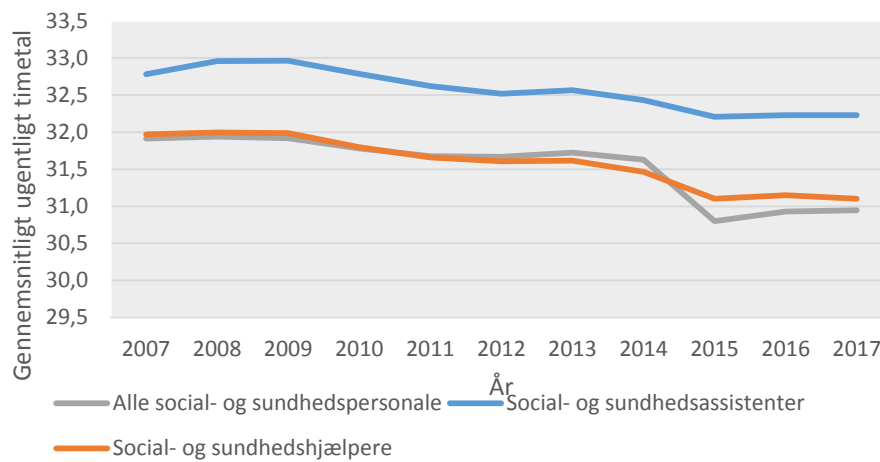

Kilde: KRL (SIRKA).

Note: Begrænset til ordinært ansatte månedslønnede i maj.

Nedenfor ses udviklingen i det gennemsnitlige ugentlige timetal for hhv. social- og sundhedspersonale, alle, social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere. Det bemærkes, at med virkning fra 1. august 2014 overgik medarbejdere med en gennemsnitlig arbejdstid på under 8 timer pr. uge fra timeløn til månedsløn forudsat, at de er ansat til mere end 1 måneds beskæftigelse.

Figur 3.13 Udvikling i gennemsnitligt timetal fra 2007 til 2017

Kilde: KRL (SIRKA).

Note: Begrænset til ordinært ansatte månedslønnede i maj.

I 2007 var det gennemsnitlige ugentlige timetal for gruppen af social- og sundhedspersonale 31,9 timer per uge og er faldet til 30,9 i 2017 – jævnfør figur 3.13. Social og sundhedshjælpere havde et gennemsnitligt timetal på 32,0 timer om ugen og er faldet til 31,1 timer om ugen i 2017. Social- og sundhedsassistenter havde et gennemsnitligt timetal på 32,8 timer om ugen og er faldet til 32,2 timer om ugen i 2017.